

Puls og blodtryk

Dit hjerte skal sørge for, at alle dine organer har det blod, som de skal bruge. Hele tiden. Derfor slår det med passende mellemrum, og antal slag i minuttet kalder vi *puls*. For at få blodet til at løbe i arterierne, presser hjertet blodet ud i aorta med et højt tryk - *blodtrykket*.

Blodet har vanskeligt ved at komme tilbage op til hjertet fra fx dine ben. Muskulaturen i benene hjælper med til det, når de er aktive.

Materialer

Blodtryksmåler

Fremgangsmåde

Sikkerhed

1. Personer, der har let ved at besvime, deltager ikke i dette eksperiment.
2. Hver forsøgsperson har sin egen hjælper, der skal tage blodtrykket. Men også være parat, hvis forsøgspersonen mod forventning bliver svimmel.
3. Hvis en forsøgsperson bliver svimmel, skal personen afbryde målingen og straks begynde at bevæge sig i ben og krop indtil svimmelheden har fortaget sig.

Forbered

4. 3 personer stiller sig passivt op ad en væg. Stå stabilt og afslappet, ved at fødderne er led adskilt fra hinanden og lidt trukket ud fra væggen. Det er meget vigtigt, at forsøgspersonerne ikke flytter sig på benene, men står helt stille.

Eksperimentér

5. Hjælperen måler puls og blodtryk med ca. 5 minutters mellemrum.
6. Stands målingen, når pulsen ændrer sig. Mål ikke mere end 20 minutter.
7. Forsøgspersonen hopper lidt rundt i en halvt minuts tid.

	1	2	3	4	5
Tid/minutter	0				
Systolisk blodtryk/mmHg					
Diastolisk blodtryk/mmHg					
Puls/min ⁻¹					

Efterbehandling

Tolkning

1. Hvorfor måler apparatet to blodtryk?
2. Hvad sker der med blodtrykket? Hvorfor det?
3. Hvad sker der til sidst med pulsen? Hvorfor det?
4. Hvorfor kan man besvime, hvis man bliver stående for længe?

Perspektiv

5. Måske fik du det at vide som konfirmand: At du skal vippe på fødderne, når du står stille længe i kø ved alteret. Måske får du noget tilsvarende at vide igen som soldat engang? Hvorfor er det et godt råd?